

digelsen skal gives ved Lov, maa den naturligviis forelægges Rigsdagen. Hans Mening var vel, at her var Tale om Noget, som Ministeriet kunde afgjøre ad administrativt Veie; men i saa Fald skal jeg gjerne paatage mig den Incorrecetheed, som ialtsald ikke skulde fremhæves af Rigsdagen, at jeg i Tvivlstilsælde altid er tilbøielig til at fortolke Competencespørgsmaal i Favør af Rigsdagen.

Jacobæus: Den ærede Ordfører meente, at der var Utilfredshed med hele Foretagendet i Venshyssel. Det kan være, men ialtsald veed jeg ogsaa, at der er Mange deroppe, som ønske denne Sag fremmet, og dette maa jo kunne veie op imod, hvad den ærede Ordfører har sagt. Det, at Godslocomotiver kunne blive en Støtte for Jernbaner, troer jeg ikke staaer i Strid med, hvad jeg sagde under anden Behandling af denne Sag. Jeg fremhævede den Gang, at Hovedgrunden til, at Veilocomotiver ikke vare anvendte i regulair Fart i England, var den Veiffat, der hvilede paa dem, og det udbredte Jernbanenet, som der var. Om end Veilocomotiver kunne betragtes som et Surrogat for Jernbaner, erstatte de dem dog ikke, thi ved et Surrogat forstaaer man jo ikke Noget, som ligefrem erstatter, men kun hvad der gaar ud paa for en Deel at afhjælpe en forhaandenværende Trang.

Med Hensyn til § 2 er der endnu en Side af Sagen, som jeg skal tillade mig at fremhæve. Efter vor bestaaende Lovgivning har Enhver Ret til at befare Veien, med hvilken Bevægkraft han vil. Der staaer ikke nogen Bestemmelse, om det skal være dyrist Kraft, eller hvilken Kraft det skal være. Det kan baade være Hestkraft og grønlandske Hunde, det kan være en elektromagnetisk Kraft eller Dampkraft. Enhver maa befare Veiene, med hvilken Kraft han vil, naar han ikke skader det Offentlige eller Private. Nu staaer denne Sag om Anvendelsen af Dampkraft for Døren, den vil faae Borgerrret i alle Lande. Jeg nævnte ved forrige Behandling adskillige, hvor den er bleven indført; jeg har idag anført, at den spanske Regjering har givet Eneret til en Mand i Madrid; jeg har tillige her liggende for mig et Brev fra en Mand i Zürich, hvori

han omtaler det Locomotiv, han har, og hvori han roser det og siger, at det præsterer Mere, end han har forlangt, og at han er tilfreds dermed; det er altsaa en Sag, som staaer paa Dagsordenen, og da i vort Land Enhver ifølge Lovgivningen kan benytte, hvilken Kraft han vil, er Sagen moden til at lægges i Regjeringens Haand, for at den kan give de fornødne reglementariske Bestemmelser. Jeg maa derfor anbefale § 2 til det høie Thing.

Drejer: Jeg skal dog til hvad det ærede Mindretal nu anførte tillade mig at gøre den Bemærkning, at om det ogsaa er rigtigt, at Enhver har Lov til at lade sig befordre ved hvilket Middel han vil, er dette dog begrændset af den almindelige Regel, at han ikke maa bruge saadanne Midler, hvorved Andres lige Ret til at blive befordrede krænkes (Jacobæus: Det bemærkede jeg!). Jeg maa ogsaa tillade mig at henstille til den høitærede Minister, hvorvidt det kan ansees for givet, at Ministeriet ved at meddele en Tilladelse vil specielt i de dertil hørende Vilkaar eller Contracter optage aldeles tilstræffelig sikkrende Regler med Hensyn til Erstatningen af den Skade, som maatte forarsages ved Nørfjelen. Dette er efter min Mening et meget vigtigt Punkt, som ogsaa den engelske Lov har lagt særdeles Vægt paa, og hvis den foreslaaede Bestemmelse om Biveiene ikke skulde blive vedtaget, saa vil det ikke blot for Landeveiene, men ogsaa og det i en ganske særdeles Grad, være af Interesse og til Sikkring for Sognecommunerne, at der habdes aldeles klare og bestemte Regler for, hvorledes Erstatning skal erholdes for Biveienes Vedkommende, der i de fleste Tilfælde i høi Grad ville være udsatte for sliq. Skade.

Indenrigsministeren: Ja, dette Spørgsmaal vil naturligviis blive taget under Overveielse, naar der bliver Tale om at meddele en Concession. Forøvrigt troer jeg ikke, at der vil blive Spørgsmaal om at bruge disse nye Befordringsmidler paa Biveiene.

Da ikke flere begjærede Ordet, afflattedes Forhandlingen og man gik til Afstemning, hvorved: